

Lietuvos mokslų akademijos Jaunosios akademijos nuostatai

Preambulė

Jaunųjų akademijų judėjimas pasaulyje prasidėjo 2000 metais, kai Berlyno-Brandenburgo tikslųjų ir humanitarinių mokslų akademijos ir Vokietijos gamtos mokslų akademijos „Leopoldina“ bendru susitarimu buvo sukurta pirmoji Jaunoji akademija. Vėliau, 2005–2017 m., pasaulyje buvo įkurta per 40 jaunųjų akademijų, kurių dauguma yra Pasaulio jaunosios akademijos (The Global Young Academy) narės ir aktyviai dalyvauja jos veikloje. Europoje jaunosios akademijos, veikiančios prie mokslų akademijų ar esančios jų sudėtyje, yra įkurtos Albanijoje, Austrijoje, Belgijoje, Danijoje, Estijoje, Lenkijoje, Norvegijoje, Olandijoje, Suomijoje, Škotijoje, Švedijoje ir Vokietijoje. Jaunosios akademijos telkia talentingus, išskirtinių mokslinių rezultatų pasiekusius ir perspektyvius mokslininkus, skatina jų profesinę, tarptautinę ir tarpdalykinę mokslinę, inovacinę bei visuomeninę veiklą.

1. Organizacija

Jaunoji akademija yra Lietuvos mokslų akademijos sudėtyje ir jos pavadinimas yra Lietuvos mokslų akademijos Jaunoji akademija (LMA Jaunoji akademija, LMAJA). LMAJA turi su LMA prezidiumu suderintą simboliką, veiklos ir valdymo reglamentą.

2. Tikslas

LMA Jaunoji akademija telkia LMA misiją atitinkančiai veiklai aktyvius, išskirtinų mokslo rezultatų pasiekusius ir perspektyvius, mokslo ir inovacijų veiklą plėtojančius šalies jaunuosius mokslininkus, skatina jų kūrybinę, mokslinę ir ekspertinę veiklą, atstovauja Lietuvos jaunųjų mokslininkų interesams, teikia nuomonę Lietuvos mokslo politikos klausimais, sudaro sąlygas siekti akademinės karjeros, bendrauti su kitų šalių jaunosiomis akademijomis, kelti mokslo prestižą ir mokslu pagrįstų žinių prieinamumą visuomenėje, analizuoti mokslo raidą akademinėje aplinkoje, aktyvinti akademikų mentorystę.

3. Narystė

LMAJA nariais konkurso tvarka renkami LMAJA veiklai motyvuoti mokslininkai, pasiekę reikšmingų mokslo rezultatų ir aktyvūs profesinėje bei socialinėje veikloje, įgiję daktaro laipsnį ne daugiau kaip prieš 10 metų ir ne vyresni kaip 40 metų amžiaus iki paskutinės dokumentų priėmimo dienos. Pirmaisiais metais išrenkama iki 10 narių ir kiekvienais metais papildomai išrenkama iki 10 naujų narių. Iš viso renkama ne daugiau kaip 40 narių vienai kadencijai. Kadencijos trukmė – ketveri metai. Pasibaigus kadencijai, LMA Jaunosios akademijos nariai tampa LMAJA alumnais. LMAJA

alumnai toliau dalyvauja LMAJA veikloje patariamuoju balsu.

4. Rinkimai

LMA paskelbus konkursą į LMAJA narius, kandidatus siūlo Lietuvos mokslo ir studijų institucijų senatai ir mokslo tarybos, LMA akademikai, Lietuvos mokslininkų asociacijos, kandidatais gali išsikelti ir patys jaunieji mokslininkai. Konkurso kriterijus nustato LMA prezidiumas. Prašymą, gyvenimo ir mokslinės veiklos aprašymą, mokslinių publikacijų, patentų, mokslinių projektų ir inovatyvios veiklos sąrašą bei kitus konkurso sąlygose nurodytus dokumentus kandidatai pateikia LMA sekretariatui. Nugalėtojus iš kandidatų atrenka LMA prezidiumo nutarimu pagal mokslo sritis sudarytos LMA narių komisijos. LMA prezidiumo patvirtinti konkurso nugalėtojai tampa Lietuvos mokslų akademijos Jaunosios akademijos nariais. Nariams įteikiami LMA nustatytos formos pažymėjimai ir LMAJA nario ženklas. LMA Jaunosios akademijos nariai susirinkime vienai ne ilgesnei kaip dvejų metų kadencijai renka Pirmininką, Vicepirmininką ir Biurą iš LMAJA narių. LMAJA nariai turi teisę vadintis jaunaisiais akademikais (j. akad., jaun. akad.).

5. Veikla

LMA sudaro sąlygas LMAJA akademijos veiklai: atstovauja jos interesams, suteikia patalpas Pirmininko, Vicepirmininko ir Biuro narių veiklai bei mokslinėms konferencijoms, seminarams, diskusijoms, pasitarimams ir kitiems renginiams, aprūpina būtiniausią organizacine įranga ir priemonėmis, pagal galimybes finansuoja; sudaro galimybes dalyvauti mokslo ir mokslo sklaidos projektuose, tarptautinių jaunųjų mokslininkų organizacijų veikloje ir viešinti savo veiklą. LMAJA veiklai plėtoti LMA sukuriamas atskiras padalinys. Su LMAJA Pirmininku ir Vicepirmininku gali būti sudaromos darbo sutartys. Pirmininkas ir Vicepirmininkas gali dalyvauti LMA prezidiumo posėdžiuose.

6. Narių teisės ir pareigos

Būti išrinktas LMAJA nariu turi teisę kiekvienas šių nuostatų reikalavimus atitinkantis šalies jaunas mokslininkas. Nariai turi galimybę aktyviai dalyvauti LMAJA veikloje: rengti konferencijas, diskusijas, seminarus, reikšti savo nuomonę dėl mokslo, studijų ir inovacijų šalyje vykdomos politikos, gauti informaciją apie Pirmininko, Vicepirmininko ir Biuro veiklą, dalyvauti LMA renginiuose, naudotis sukaupta LMA ir LMAJA informacija. LMAJA nario pareiga yra laikytis šių nuostatų, veiklos ir valdymo reglamento, Biuro nutarimų ir kitų vidaus dokumentų, saugoti ir tausoti LMA turtą, kelti mokslo prestižą ir laikytis LMA priimtų akademinės etikos nuostatų.

7. Nuostatų priėmimas ir keitimas

Šie nuostatai priimami ir jų pakeitimai daromi Lietuvos mokslų akademijos narių visuotinio susirinkimo nutarimu.